

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DERS KATALOG FORMU / COURSE DESCRIPTION FORM

FAKÜLTE: FACULTY:	Edebiyat Fakültesi Faculty of Arts		
BÖLÜMÜ: DEPARTMENT:	Arapça Mütercim ve Tercümanlık Arabic Translation and Interpreting		
DERSİN ADI: COURSE TITLE:	Arapça -Türkçe Karşılaştırmalı Dilbilim Arabic - Turkish Comparative Linguistics		
KODU: COURSE CODE:	LING220	YARIYIL: SEMESTER:	4 (DÖRT) 4 th (FOURTH)
KREDİSİ: CREDIT:	3 Kredi 5 AKTS 3 Credits 5 EKTS	T+P Saat: T+P (Hours):	3+0=3 3+0=3
DERSİN TÜRÜ: COURSE TYPE:	SEÇMELİ ELECTIVE	DERSİN DİLİ Language of Instruction:	Türkçe
ÖN KOŞULLARI: PREREQUISITES:	Yok None		
DERSİ VEREN:	Dr. Öğr. Üyesi Esmâ SAĞ ŞENCAL		
DERSİN İÇERİĞİ: COURSE CONTENTS:	<p>Arapça ve Türkçenin sözdizimsel ve biçimbilimsel yapılarının karşılaştırmalı analizi; cümle dizilimi farkları, belirlilik sistemleri, tamamlayıcılar (mef'ul çeşitleri), hâl ve sıfat cümleleri, lafzi izafet ve naat-ı sebebi yapıları ile şart cümlelerinin çeviri odaklı incelenmesi.</p> <p><i>Comparative analysis of the syntactic and morphological structures of Arabic and Turkish; study of word order differences, definiteness systems, complements (types of maf'ul), hâl and adjective clauses, verbal idhafa and indirect adjectives (naat-i sababi), and conditional sentences with a focus on translation.</i></p>		
DERSİN AMAÇLARI: COURSE OBJECTIVES:	<p>Öğrencilerin Arapça dilbilgisi bilgilerini Türkçe ile karşılaştırmalı bir perspektifte sentezlemelerini sağlamak; iki dil arasındaki yapısal farklılıkları dilbilimsel yöntemlerle çözümlenerek doğru ve akıcı çeviri stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmaktır.</p> <p><i>To enable students to synthesize their knowledge of Arabic grammar within a comparative perspective with Turkish; to help them develop accurate and fluent translation strategies by analyzing structural differences between the two languages through linguistic methods.</i></p>		
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI (Çıktıları): LEARNING OUTCOMES OF THE COURSE:			
Öğrenme Çıktıları (ÖÇ) Learning Outcomes (LO)			ÖY
Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:			
The students who succeeded in this course should be able to:			

ÖÇ-1	Arapça ve Türkçe arasındaki temel sözdizimi (dizilim) farklarını tanımlar ve çeviri sürecinde bu farkları doğru uygular.	1,5,7
LO-1:	<i>Identifies the basic syntactic (word order) differences between Arabic and Turkish and applies these differences correctly in the translation process.</i>	
ÖÇ-2	Arapçadaki tamamlayıcı yapıları (mef'ul türleri, hâl, mefulü mutlak) Türkçedeki zarf ve edat tümleçleriyle eşleştirir.	1,3,5,7
LO-2:	<i>Matches the complement structures in Arabic (types of maf'ul, hâl, absolute object) with the adverbial and prepositional phrases in Turkish.</i>	
ÖÇ-3	İsm-i mevsul ve sıfat cümlesi gibi sağdan dallanan yapıları Türkçedeki sıfat-fiil ve yan cümlecik yapılarına dönüştürür.	3,5,7
LO-3:	<i>Transforms right-branching structures such as relative clauses and adjectives into Turkish participles and subordinate clause structures.</i>	
ÖÇ-4	Naat-ı sebebi ve lafzi izafet gibi karmaşık tamlama yapılarını Türkçenin dil mantığına uygun şekilde ifade eder.	3,5,7
LO-4:	<i>Expresses complex genitive and adjectival structures like indirect adjectives and verbal idhafa in accordance with the linguistic logic of Turkish.</i>	
ÖÇ-5	Farklı türdeki (diplomatik, akademik) metinlerdeki dilbilimsel yapıları analiz ederek profesyonel çeviri becerisi sergiler.	3,5
LO-5:	<i>Demonstrates professional translation skills by analyzing linguistic structures in various types of texts (diplomatic, academic).</i>	
<p>ÖY: Ölçme ve değerlendirme yöntemi (1: Yazılı Sınav, 2: Sözlü Sınav, 3: Ev Ödevi, 4: Proje 5: Seminer / Sunum, 6: Dönem Ödevi, 7: Final Sınavı)</p> <p>AM: Assessment Methods and Criteria: (1: Midterm Exam, 2: Quiz / Oral Exam, 3: Homework, 4: Project, 5: Seminar / Presentation, 6: Term Paper, 7: Final Exam)</p>		

DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ

MODE OF DELIVERY:

Yüz yüze
face-to-face

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ:

PLANNED LEARNING ACTIVITIES AND TEACHING METHODS:

Anlatım, Alıştırma, Tartışma,
Lecture, Exercises, Discussion etc.

DERS AKIŐI
WEEKLY LECTURE PLAN

HAFTA WEEK	KONULAR TOPICS
1:	<p>Dersin tanıtımı, amaç ve kapsam. Karşılaştırmalı dilbilime giriş <i>Introduction to the course, its objectives and scope. Introduction to comparative linguistics</i></p> <p>Temel kavramlar: Sözdizimi, cümlenin temel unsurları ve çeviri eşdeğerliği. <i>Basic concepts: Syntax, basic elements of sentences and translational equivalence.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 30-61</p> <p>Anlatım, Tartışma, Uygulama <i>Lecture, Discussion, Practice</i></p>
2:	<p>Cümle Dizilimi: Arapça (SVO/VSO) ve Türkçe (SOV) karşılaştırması <i>Sentence Order: Comparison of Arabic (SVO/VSO) and Turkish (SOV)</i></p> <p>Temel isim ve fiil cümlelerinin yapısal dönüşümü ve çeviri stratejileri. <i>Structural transformation and translation strategies of basic nominal and verbal sentences.</i></p> <p>Kaynak : Öğitmen tarafından çeviri uygulaması için hazırlanan alıştırmalar <i>Source: Handouts for translation practice prepared by the instructor</i></p> <p>Alıştırma, Uygulama <i>Exercises, Practice</i></p>
3:	<p>Tamamlayıcılar I: Mef'ul çeşitleri ve Türkçedeki zarf/edat tümleçleri <i>Complements I: Types of Objects (Maf'ul) and adverbial/prepositional phrases in Turkish</i></p> <p>Mef'ulün bih ve Türkçedeki nesne dizilimi üzerine çalışmalar. <i>Studies on the direct object (maf'ul bihi) and object ordering in Turkish.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 115-116 ve/and Akdağ, Soner (2022). <i>Türkçeden Arapçaya Çeviri (Orta Düzey)</i>, s. 72 ve 86-89.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
4:	<p>Tamamlayıcılar II: Mef'ulün Mutlak ve Mef'ulün Leh <i>Complements II: Absolute Object and Object of Purpose</i></p> <p>Bu yapıların Türkçedeki durum ve amaç zarflarıyla (için, -erek) karşılaştırılması. <i>Comparing these structures with Turkish manner and purpose adverbs.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 119-122 ve/and Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdihâtü'l-celiyye</i>, ss.153-154 & 182-183.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>

<p>5:</p>	<p>Hâl (Durum) Yapıları ve Çevirisi <i>Hâl (State/Circumstance) Structures and their Translation</i></p> <p>Müfret ve cümle halin Türkçedeki zarf-fiil (-erek, -ken) yapılarıyla eşleşmesi. <i>Matching singular and clausal hâl with Turkish gerundive structures.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 123-125 ve/and Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdîhâtu'l-celiyye</i>, ss. 161-164.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
<p>6:</p>	<p>Sıfat ve Sıfat Cümlesi (Naat): Sağdan ve Soldan Dallanma. <i>Adjectives and Adjective Clauses: Right-branching vs. Left-branching.</i></p> <p>Nekra isimden sonra gelen cümlelerin Türkçeye sıfat-fiil (-an, -dığı) olarak aktarımı ve marife isimden sonra cümlelerin ismi mevsullerle Türkçeye aynı şekilde aktarımı <i>Translating clauses following indefinite nouns and clauses starting with relative pronouns (ism al-mawsûl) following definite nouns into Turkish as participles.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 70-75 & 135-140.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
<p>7:</p>	<p>Ara sınav öncesi genel tekrar ve alıştırma <i>Pre-midterm general review and exercise.</i></p> <p>Soru-Cevap, Tartışma, Uygulama <i>Q&A, Discussion, Practice</i></p>
<p>8:</p>	<p>Ara Sınav Mid-term Exam</p>
<p>9:</p>	<p>Naat-ı Sebebi (Dolaylı Sıfat) ve Lafzi İzafet Yapıları <i>The Structure of Sifat al-Sababi (Indirect Adjective) and Verbal Idhafa (Adjectival Genitive)</i></p> <p>Karmaşık iyelik yapıları sıfatların ve sıfat tamlaması formundaki izafetlerin Türkçeye aktarımı. <i>Transferring complex possessive adjectives and adjectival genitive structures into Turkish.</i></p> <p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 76-84 ve/and Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdîhâtu'l-celiyye</i>, ss.125-126.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
<p>10:</p>	<p>Yan Cümleler ve İlgili Cümlecikleri <i>Subordinate Clauses and Relative Clauses</i></p> <p>Arapça ilgi cümlelerinin Türkçedeki yan cümlecik hiyerarşisiyle karşılaştırılması. <i>Comparison of Arabic relative clauses with the subordinate clause hierarchy in Turkish.</i></p>

	<p>Kaynak/Source: Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i>, ss. 129-135.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
11:	<p>Tabiler: Bedel <i>Appositives: Substitution</i></p> <p>Bedel türlerinin çevirideki vurgu değeri. <i>Emphasis value of badal types in translation.</i></p> <p>Kaynak/Source: Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdîhâtu'l-celiyye</i>, ss.141-142.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
12:	<p>Pekiştirme Yapıları: Tekit (Lafzi ve Manevi) <i>Reinforcement Structures: Emphasis (Tawkid - Literal and Semantic)</i></p> <p>Vurgunun Türkçede edat, kelime sırası ve yineleme ile sağlanması. <i>Providing emphasis in Turkish through particles, word order, and reduplication.</i></p> <p>Kaynak/Source: Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdîhâtu'l-celiyye</i>, ss. 138-139.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
13:	<p>Şart Cümleleri ve Çeviri Stratejileri: Arapça ve Türkçe Karşılaştırması <i>Conditional Sentences and Translation Strategies: A Comparison between Arabic and Turkish</i></p> <p>Gerçek ve varsayımsal şart yapılarının (In, Lev, İzâ) Türkçedeki şart ekleri (-se/-sa) ve bağlaçlarla karşılanması. <i>Handling real and hypothetical conditional structures (In, Law, Idha) with Turkish conditional suffixes (-se/-sa) and conjunctions.</i></p> <p>Kaynak/Source: Soner Akdağ (2022). <i>Türkçeden Arapçaya Çeviri (Orta Düzey)</i>, ss. 113-120 ve/and Hâşimî, Muhammed. <i>et-Tavdîhâtu'l-celiyye</i>, ss. 95-98.</p> <p>Anlatım, Alıştırma, Uygulama <i>Lecture, Exercises, Practice</i></p>
14:	<p>Metin Analizi I: Haber ve Akademik Metinler <i>Text Analysis I: News and Academic Texts</i></p> <p>Öğrenilen yapıların gerçek metinler üzerinde karşılaştırılması ve çevirisi. <i>Comparison and translation of learned structures on authentic texts.</i></p> <p>Anlatım, Uygulama <i>Lecture, Practice</i></p>
15:	<p>Metin Analizi II: Edebi Metinler <i>Text Analysis II: Literary Texts</i></p>

	<p>Üslup farklılıkları ve dilbilimsel yapıların çeviriye etkisi. <i>Stylistic differences and the impact of linguistic structures on translation.</i></p> <p>Anlatım, Tartışma, Uygulama <i>Lecture, Discussion, Practice</i></p>
16:	Yarıyıl Sonu Sınavı Final Exam

Ders Kitabı / Malzemesi	
Required Reading	
[1]	Şahin, Osman (2023). <i>Türkçe'den Arapça'ya Çeviri Teknikleri</i> , Ensar Neşriyat, İstanbul.
[2]	Akdağ, Soner (2022). <i>Türkçeden Arapçaya Çeviri (Orta Düzey)</i> , Fecr Yayınları, İstanbul
[3]	Hâşimî, Muhammed. <i>Et-Tavdihâtu 'l-celiyye fi şerhi 'l-Ecrûmiyye</i> , Dâru'z-zâhiriyye, 2011.

		Sayı Quantity	Katkı Payı (%) Percentage (%)
DEĞERLENDİRME SİSTEMİ: EVALUATION SYSTEM:	Ara Sınav Midterm Exam	1	%25
	Ödev Assignment	1	%25
	Yarıyıl Sonu Sınavı Final Exam	1	%50

Derse katılım zorunludur. İntihal doğrudan dersten kalmaya neden olur.
Attendance is compulsory. Plagiarism leads to immediate dismissal from class.